

35. Frigivelse af anlægsmidler til åbning af Mosaisk gravplads (2010-68191)

I budget 2010 er der afsat 1 mio. kr. til reovering af mosaisk gravplads, så den kan åbnes for offentligheden. Med denne indstilling ønskes aftalen mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Det Mosaiske Troessamfund godkendt og midlerne frigivet til reovering af mosaisk gravplads.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler over for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen,

1. at aftale mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Det Mosaiske Troes-samfund om åbning af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade på Nørrebro for offentligheden, som den tidligere er fremlagt, godkendes, samt
2. at der frigives en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. (2010 p/l) i 2010 til reovering af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade, så den kan åbnes for offentligheden. Midlerne frigives på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling Ordinær anlæg, funktion 0.35.40.3.

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget oversender sagen til Borgerrepræsentationen med følgende erklæring:
Økonomiudvalget har ingen bemærkninger til, at nærværende sag søges gennemført i den foreliggende form, idet det forudsættes, at eventuelle merudgifter som følge af sagen afholdes inden for Teknik- og Miljøudvalgets budgetramme.

Problemstilling

Teknik- og Miljøudvalget behandlede den 26. april 2010 indgåelse af aftale med Det Mosaiske Troessamfund om åbning af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade for offentligheden. Aftalen blev sendt retur til forvaltningen med henblik på genforhandling af gravpladsens åbningsperiode og tid.

Det har ikke været muligt at blive enige om en ny aftale med udvidelse af åbningsperiode og tid.

I budget 2010 er der afsat 1 mio. kr. til reovering af den mosaiske gravplads i Møllegade, så den kan åbnes for offentligheden og dermed komme til at fungere som et grønt åndehul for beboerne på Nørrebro.

Det Mosaiske Troessamfund har næret stort ønske til på forsvarlig vis at kunne åbne Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade på Nørrebro for offentligheden.

Forvaltningen indstiller at den oprindelige aftale indgås mellem Københavns Kommune og Det Mosaiske Troessamfund om åbning af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade for offentligheden til glæde for byens borgere. Kommunen vil bidrage med et anlægstilskud på 1 mio. kr. så Det Mosaiske Troessamfund kan klargøre gravpladsen til åbningen.

Løsning

Forvaltningen har genoptaget forhandlingerne med Det Mosaiske Troessamfund, med henblik på at

udvide aftalen med flere åbningsdage om ugen samt årrækken den løber i. Forvaltningen har i forbindelse med forhandlingerne ønsket, at gravpladsen holdes åben 5 dage om ugen, og at aftalens løbetid udvides til 10 år.

Det Mosaiske Troessamfund har betinget, at kommunen yder et årligt driftstilskud, såfremt aftalebetingelserne ændres som foreslået.

Der er følgende to muligheder. Aftalen kan indgås i den oprindelige form hvorved gravpladsen kan åbnes for offentligheden i sensommeren 2010. Aftalen udløber ved udgangen af 2015. Såfremt den ønskes forlænget, skal der i Budget 2016 afsættes midler til et årligt driftstilskud til det Mosaiske Troessamfund, og der skal indgås en ny aftale. Det vil være hensigtsmæssigt at gennemføres en undersøgelse af københavnernes brug af gravpladsen, inden man tager stilling til en ny aftale i 2015.

Den anden mulighed er, at der i budget 2011 afsættes driftsmidler, så der kan ydes et årligt driftstilskud til det Mosaiske Troessamfund og at aftalen udvides med flere åbningsdage og år. Det vil betyde, at aftalen først kan indgås efter budgetvedtagelsen i oktober og dermed at gravpladsen først kan åbnes for offentligheden medio 2011 efter renoveringen er gennemført.

En kommune kan i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne yde støtte til foranstaltninger, der opfylder almennytteskriteriet. Det vil sige at foranstaltningerne skal have sammenhæng med det kommunale fællesskabs behov og komme alle kommunens borgere til gode.

Endvidere kan en kommune også i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne varetage opgaver, som generelt fremmer den lokale turistudvikling. _

Mosaik Nordre Begravelsesplads i Møllegade er ikke en del af det kommunale begravelsesvæsen. Den ejes og drives af Det Mosaiske Troessamfund. Forvaltningen vurderer at gravpladsen er af stor kulturel og turistmæssig værdi på grund af dens historie og gravstedskultur. Gravpladsen er i dag lukket for offentligheden, og det er i kommunens interesse at få den åbnet for offentligheden.

Dette kræver en renovering, som Mosaik Troessamfund ikke selv fuldt ud kan finansiere. Med et anlægstilskud på 1 mio. kr. fra kommunen vil det være muligt for Mosaik Troessamfund at renovere begravelsespladsen og sikre den, så den på forsvarlig vis er egnet til at åbne op for offentligheden i en færdsels-/opholdssikker standard.

Det indebærer en generel tilstandsrenovering med fældning og beskæring af træer og reetablering og oprensning af gravsteder. Desuden skal adgangsveje og gangstier forbedres og der skal etableres opholdsarealer med bænke og affaldskurve. Det Mosaiske Troessamfund ønsker desuden ny skiltning med afmærkning af særligt betydningsfulde historiske og religiøse mindesmærker, produktion af ny brochure, som kan erstatte den gamle (se bilag 2) samt etablering af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.

Da en åbning af gravpladsen for offentligheden er til stor kulturel og dermed almennyttig værdi såvel for kommunens borgere som turister og andre besøgende i København, er det forvaltningens vurdering, at den økonomiske støtte til den ønskede renovering og den efterfølgende åbning af gravpladsen derfor falder indenfor kommunalfuldmagtens rammer.

Mosaik Nordre Begravelsesplads i Møllegade forventes åbnet i 2010 når renoveringen er gennemført. Det Mosaiske Troessamfund vil herefter holde gravpladsen åben for offentligheden tre dage om ugen i perioden frem til og med efterårsferien (uge 42). Det vil være to ugentlig hverdage samt søndag i tidsrummet fra kl. 12 til 18. Fredag eftermiddag og lørdag må der af religiøse grunde ikke være åbent i respekt for jødernes sabbat og det samme vil gælde på nogle få jødiske helligdage.

Fra 2011 til og med 2015 vil gravpladsen ligeledes være åben for offentligheden tre dage om ugen og det vil være i perioden fra 1. april og frem til og med efterårsferien (uge 42). Efter 2015 er Det Mosaiske Troessamfund ikke forpligtiget til at holde gravpladsen åben, da der er forholdsvis store driftsomkostninger forbundet med at holde gravpladsen i Møllegade åben for offentligheden.

Økonomi

I budgetforlig for budget 2010 blev der afsat 1 mio. kr. til renovering af den mosaiske gravplads. Med denne indstilling ønskes den 1 mio. kr. (2010 p/l) frigivet til renovering af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade, så den kan åbnes for offentligheden. Midlerne overføres til Det Mosaiske Troessamfund, som selv forestår renoveringen. Støtten er øremærket til renoveringen og Det Mosaiske Troessamfund skal overfor kommunen dokumentere, hvorledes midlerne er blevet brugt. Midlerne frigives på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling Ordinær anlæg, funktion 0.35.40.3 (Kirkegårde).

Videre proces

Teknik- og Miljøforvaltningen vil overføre 1 mio. kr. til Det Mosaiske Troessamfund, så snart indstillingen er behandlet og godkendt af Borgerrepræsentationen og aftalen er underskrevet.

Pernille Andersen

/Martin Nordrup Andersen

Oversigt over politisk behandling

Frigivelse af anlægsmidler til åbning af Mosaisk gravplads

I budget 2010 er der afsat 1 mio. kr. til renovering af mosaisk gravplads, så den kan åbnes for offentligheden. Med denne indstilling ønskes aftalen mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Det Mosaiske Troessamfund godkendt og midlerne frigivet til renovering af mosaisk gravplads.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen godkender

1. at aftale mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Det Mosaiske Troes-samfund om åbning af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade på Nørrebro for offentligheden, som den tidligere er fremlagt, godkendes, samt
2. at der frigives en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. (2010 p/l) i 2010 til renovering af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade, så den kan åbnes for offentligheden. Midlerne frigives på Teknik- og Miljøudvalgets bevilling Ordinær anlæg, funktion 0.35.40.3.

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i mødet den 17. maj 2010

Indstillingen blev godkendt.

bilag

[1 - Aftale om åbning af Mosaisk Nordre Begravelsesplads i Møllegade på Nørrebro](#)

[2 - Gammel brochure om Mosaiske Nordre Begravelsesplads i Møllegade](#)

